

2.3 Nedestruktivní zkoušky

2.3.1 Přehled provedených zkoušek

Jak již bylo předesláno v kap.1.4.4., v této práci je měřena rychlost šíření podélných UZ vln a intenzita zbytkového magnetického pole H_r za účelem kontroly vyloučení grafitu, mechanických vlastností (tvrdost, pevnost, počáteční modul pružnosti), identifikace struktury, detekce oduhličení či množství zbytkového austenitu. Jednotlivé parametry byly vybrány tak, aby bylo možné kontrolovat celý proces výroby izotermicky kalených litin – každá z použitých metod se vyznačuje rozdílnou citlivostí na strukturní vlivy.

Základní principy a postupy jednotlivých zkoušek byly popsány v kap.1.4 - v kap. 2.3 jsou tedy uvedeny již pouze podmínky měření, vybrané výsledky a výpočty z maněřených hodnot, příp. další podstatné informace týkající se měření.

V tab. 2.3.1 – 2.3.4 je pro lepší orientaci uveden přehled zkoušek prováděných na jednotlivých vzorcích neboť, jak bylo zdůvodněno v kap. 2.1, nebylo možné pokrýt všechny varianty TZ shodnými zkouškami. Měření drsnosti povrchu, rentgenografická fázová analýza a analýza Barkhausenova šumu jsou součástí kap. 2.5 – Řízené zpevňování povrchu.

Legenda k tabulkám:

Lu	<i>měření akustické dráhy pro výpočet rychlosti UZ</i>
Hr	<i>měření zbytkové magnetizace metodou magnetické skvrny</i>
XRD	<i>rentgenografická kvalitativní a kvantitativní fázová analýza</i>
BNA	<i>měření magnetoelastického parametru analyzátozem Barkhausenova šumu</i>
DP	<i>měření drsnosti povrchu (před a po kuličkování)</i>
E_0	<i>měření počátečního modulu pružnosti E_0 ultrazvukem</i>
oduhl. mag	<i>detekce a měření hloubky oduhličení metodou magnetické skvrny</i>
opak. mag	<i>identifikace struktury opakovanou magnetizací, měření ustálené hodnoty H_r, metoda magnetické skvrny</i>

Tab.2.3.1: Přehled nedestruktivních zkoušek základní sady LLG/AGI.

Vzorek	Lu	Hr	XRD	BNA	E ₀	DP	opak. mag.	oduhl. mag.
ZS LLG	•	•	-	-	-	-	•	-
3L2 240	•	•	-	-	-	-	•	-
3L1 240	•	•	-	-	-	-	•	-
3L6 240	•	•	-	-	-	-	•	-
9L2 240	•	•	-	-	-	-	•	-
9L1 240	•	•	-	-	-	-	•	-
9L6 240	•	•	-	-	-	-	•	-
3L2 310	•	•	-	-	-	-	•	•
3L1 310	•	•	-	-	-	-	•	•
3L6 310	•	•	-	-	-	-	•	•
9L2 310	•	•	-	-	-	-	•	•
9L1 310	•	•	-	-	-	-	•	•
9L6 310	•	•	-	-	-	-	•	•
3L2 400	•	•	-	-	-	-	•	-
3L1 400	•	•	-	-	-	-	•	-
3L6 400	•	•	•	•	-	•	•	-
9L2 400	•	•	-	-	-	-	•	-
9L1 400	•	•	-	-	-	-	•	-
9L6 400	•	•	•	•	-	-	•	-

Tab.2.3.2: Přehled nedestruktivních zkoušek základní sady LVG/AVGI.

Vzorek	Lu	Hr	XRD	BNA	E ₀	DP	opak. mag.	oduhl. mag.
ZS LVG	•	•	-	-	-	-	•	-
3C2 240	•	•	-	-	•	-	•	-
3C1 240	•	•	-	-	•	-	•	-
3C6 240	•	•	-	-	•	-	•	-
9C2 240	•	•	-	-	•	-	•	-
9C1 240	•	•	-	-	•	-	•	-
9C6 240	•	•	-	-	•	-	•	-
3C2 310	•	•	-	-	•	-	•	•
3C1 310	•	•	-	-	•	-	•	•
3C6 310	•	•	•	•	•	•	•	•
9C2 310	•	•	-	-	•	-	•	•
9C1 310	•	•	-	-	•	-	•	•
9C6 310	•	•	•	•	•	•	•	•
3C2 400	•	•	-	-	•	-	•	-
3C1 400	•	•	-	-	•	-	•	-
3C6 400	•	•	•	•	•	•	•	-
9C2 400	•	•	-	-	•	-	•	-
9C1 400	•	•	-	-	•	-	•	-
9C6 400	•	•	•	•	•	•	•	-

Tab.2.3.3: Přehled nedestruktivních zkoušek základní sady LKG/AVGI.

Vzorek	Lu	Hr	XRD	BNA	E ₀	DP	opak. mag.	oduhl. mag.
ZS LKG	•	•	-	-	-	-	•	-
3K2 240	•	•	-	-	-	-	•	-
3K1 240	•	•	-	-	-	-	•	-
3K6 240	•	•	-	-	-	-	•	-
9K2 240	•	•	-	-	-	-	•	-
9K1 240	•	•	-	-	-	-	•	-
9K6 240	•	•	-	-	-	-	•	-
3K2 310	•	•	-	-	-	-	•	•
3K1 310	•	•	-	-	-	-	•	•
3K6 310	•	•	•	•	-	•	•	•
9K2 310	•	•	-	-	-	-	•	•
9K1 310	•	•	-	-	-	-	•	•
9K6 310	•	•	•	•	-	•	•	•
3K2 400	•	•	-	-	-	-	•	-
3K1 400	•	•	-	-	-	-	•	-
3K6 400	•	•	•	•	-	•	•	-
9K2 400	•	•	-	-	-	-	•	-
9K1 400	•	•	-	-	-	-	•	-
9K6 400	•	•	•	•	-	•	•	-

Tab.2.3.4: Přehled nedestruktivních zkoušek speciální sady AVGI – Heunisch.

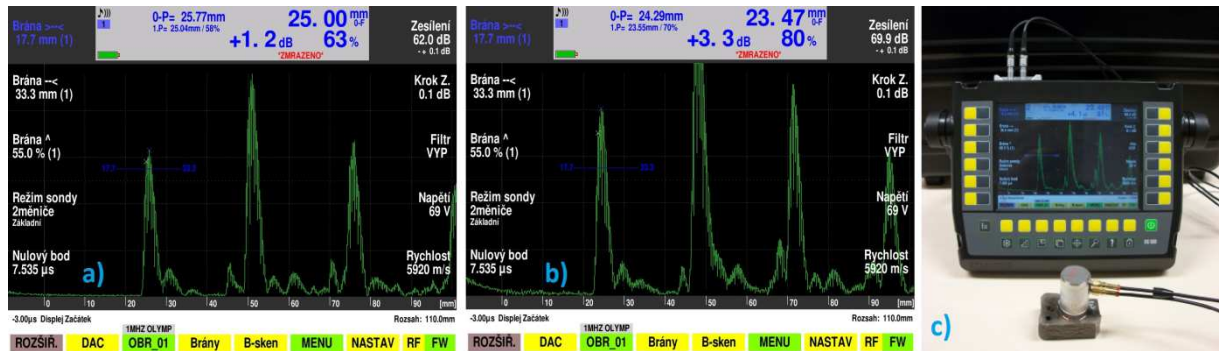
Vzorek	Lu	Hr	XRD	BNA	E ₀	DP	opak. mag.	oduhl. mag.
3_15.5_2_240	•	•	-	-	-	-	•	-
3_37.5_1_240	•	•	-	-	-	-	•	-
3_34.5_6_240	•	•	-	-	-	-	•	-
9_16.6_2_240	•	•	-	-	-	-	•	-
9_7.6_1_240	•	•	-	-	-	-	•	-
9_34.6_6_240	•	•	-	-	-	-	•	-
3_12.5_2_310	•	•	-	-	-	-	•	-
3_10.5_1_310	•	•	-	-	-	-	•	-
3_27.5_6_310	•	•	-	-	-	-	•	-
9_30.6_2_310	•	•	-	-	-	-	•	-
9_29.6_1_310	•	•	-	-	-	-	•	-
9_11.6_6_310	•	•	-	-	-	-	•	-
3_16.5_2_400	•	•	-	-	-	-	•	-
3_13.5_1_400	•	•	-	-	-	-	•	-
3_40.5_6_400	•	•	-	-	-	-	•	-
9_39.6_2_400	•	•	-	-	-	-	•	-
9_40.6_1_400	•	•	-	-	-	-	•	-
9_14.6_6_400	•	•	-	-	-	-	•	-

2.3.2 Akustická měření

2.3.2.1 Měření akustické dráhy Lu a výpočet rychlosti šíření UZ

Na všech vzorcích bylo provedeno měření akustické dráhy Lu [mm] – viz obr.2.3.2.1.1b. K měření byly použity dvouměničové přímé sondy o frekvenci 2 MHz (Starmans; LKG a LVG) a 1 MHz (Olympus; LLG) a defektoskop STARMANS DIO 1000 (viz obr.2.3.2.1.1c). Kalibrováno bylo na ocelové měrce K1 ($L = 25$ mm, $c_L = 5920$ m/s) – viz obr.2.3.2.1.1a. Pro každý vzorek bylo provedeno 5 měření impulzní odrazovou metodou a vypočtena střední hodnota Lu i L . Z těchto hodnot byly vypočteny rychlosti podélných ultrazvukových vln c_L [m/s] dle vztahu (1.4.1.4).

Tzv. relativní rychlost UZ $c_R=L/L_u$ m/s slouží jako porovnávací hodnota, příp. se dosazuje do výpočtu c_L . Hodnota dc_{LTZ} je rozdílem rychlostí počátečního (základního) a TZ stavu – byla vypočtena pro potřeby sestavení některých závislostí – viz kap. 2.4. Naměřené i vypočtené hodnoty jsou obsaženy v tab.2.3.2.1.1 – 2.3.2.1.4. Počáteční hodnoty rychlostí c_{LZS} a c_{RZS} vzorků speciální sady LVG – Heunisch byly převzaty z předchozího výzkumu.

Obr.2.3.2.1.1: Měření akustických vlastností; a) kalibrace; b) měření akustické dráhy ; c) UZ defektoskop Starmans DIO 1000

Tab.2.3.2.1.1: Hodnoty naměřené ultrazvukem - základní sada LLG/AGI. L a Lu jsou středními hodnotami.

Vzorek	L	Lu	c_R	c_L	sonda	dc_{LTZ}
	[mm]	[mm]	[-]	[m/s]	[MHz]	[m/s]
ZS LLG	21,04	26,48	0,795	4736	1	-
3L2 240	22,12	28,40	0,779	4642	1	94
3L1 240	16,44	22,60	0,727	4335	1	401
3L6 240	23,26	33,79	0,688	4102	1	634
9L2 240	18,56	24,45	0,759	4524	1	212
9L1 240	19,90	27,45	0,725	4321	1	415
9L6 240	19,72	28,33	0,696	4149	1	587
3L2 310	15,87	22,74	0,698	4159	1	577
3L1 310	18,59	26,07	0,713	4250	1	486
3L6 310	16,27	22,14	0,735	4380	1	356
9L2 310	15,57	22,30	0,698	4161	1	575
9L1 310	18,96	26,85	0,706	4209	1	527
9L6 310	16,31	22,55	0,723	4311	1	425
3L2 400	19,36	26,51	0,730	4353	1	383
3L1 400	21,30	28,28	0,753	4489	1	247
3L6 400	19,80	25,43	0,779	4640	1	96
9L2 400	19,33	26,77	0,722	4304	1	432
9L1 400	19,80	26,15	0,757	4513	1	223
9L6 400	21,31	27,30	0,781	4652	1	84

Tab.2.3.2.1.2: Hodnoty naměřené ultrazvukem - základní sada LVG/AVGI. L a Lu jsou středními hodnotami.

Vzorek	L	Lu	c _R	c _L	sonda	dc _{L,TZ}
	[mm]	[mm]	[-]	[m/s]	[MHz]	[m/s]
ZS LVG	19,29	21,16	0,912	5433	2	-
3C2 240	14,50	16,30	0,890	5302	2	131
3C1 240	19,19	21,93	0,875	5215	2	218
3C6 240	19,05	22,08	0,863	5142	2	291
9C2 240	14,25	16,14	0,883	5262	2	171
9C1 240	19,10	21,93	0,871	5191	2	242
9C6 240	19,24	22,24	0,865	5156	2	277
3C2 310	19,04	21,81	0,873	5203	2	230
3C1 310	14,97	16,97	0,882	5258	2	175
3C6 310	14,92	16,99	0,878	5234	2	199
9C2 310	19,02	21,96	0,866	5162	2	271
9C1 310	19,05	21,53	0,885	5273	2	160
9C6 310	15,05	17,30	0,870	5185	2	248
3C2 400	22,19	25,20	0,881	5248	2	185
3C1 400	19,22	21,33	0,901	5370	2	63
3C6 400	22,11	24,81	0,891	5311	2	122
9C2 400	18,44	20,79	0,887	5286	2	147
9C1 400	16,70	18,39	0,908	5412	2	21
9C6 400	19,80	22,15	0,894	5328	2	105

Tab.2.3.2.1.3: Hodnoty naměřené ultrazvukem - základní sada LKG/ADI. L a Lu jsou středními hodnotami.

Vzorek	L	Lu	c _R	c _L	sonda	dc _{L,TZ}
	[mm]	[mm]	[-]	[m/s]	[MHz]	[m/s]
ZS LKG	15,03	15,60	0,963	5742	2	-
3K2 240	14,83	16,05	0,924	5507	2	235
3K1 240	17,55	19,33	0,908	5411	2	331
3K6 240	20,47	22,76	0,899	5360	2	382
9K2 240	20,95	22,57	0,928	5532	2	210
9K1 240	19,99	21,78	0,918	5470	2	272
9K6 240	20,88	23,13	0,903	5380	2	362
3K2 310	20,52	22,21	0,924	5506	2	236
3K1 310	21,75	23,41	0,929	5537	2	205
3K6 310	21,05	22,36	0,941	5611	2	131
9K2 310	20,78	22,61	0,919	5478	2	264
9K1 310	19,94	21,37	0,933	5561	2	181
9K6 310	20,96	22,25	0,942	5614	2	128
3K2 400	20,45	22,60	0,905	5393	2	349
3K1 400	20,32	21,97	0,925	5512	2	230
3K6 400	18,55	19,75	0,939	5598	2	144
9K2 400	19,97	21,73	0,919	5477	2	265
9K1 400	19,65	21,06	0,933	5561	2	181
9K6 400	19,65	20,82	0,944	5625	2	117

Tab.2.3.2.1.4: Hodnoty naměřené ultrazvukem - speciální sada AGI Heunisch. L a Lu jsou středními hodnotami.

Vzorek	L	Lu	c_R	c_L	sonda	c_{LZS}	c_{RZS}	d_{CLTZ}
	[mm]	[mm]	[-]	[m/s]	[MHz]	[m/s]	[m/s]	[m/s]
3_15.5_2_240	20,10	23,92	0,840	5008	2	5353	0,903	345
3_37.5_1_240	19,82	23,72	0,836	4980	2	5385	0,892	405
3_34.5_6_240	19,77	23,86	0,829	4938	2	5340	0,898	402
9_16.6_2_240	23,82	28,26	0,843	5024	2	5347	0,890	323
9_7.6_1_240	23,75	28,31	0,839	5000	2	5315	0,899	315
9_34.6_6_240	23,88	29,12	0,820	4888	2	5306	0,884	418
3_12.5_2_310	19,95	22,77	0,876	5222	2	5581	0,907	359
3_10.5_1_310	19,89	22,05	0,902	5376	2	5620	0,912	244
3_27.5_6_310	19,95	22,54	0,885	5275	2	5454	0,907	179
9_30.6_2_310	23,90	27,10	0,882	5256	2	5462	0,914	206
9_29.6_1_310	23,85	26,30	0,907	5405	2	5503	0,904	98
9_11.6_6_310	25,10	41,56	0,604	3600	1	5417	0,915	1817
3_16.5_2_400	19,85	22,18	0,895	5334	2	5502	0,910	173
3_13.5_1_400	20,02	21,86	0,916	5458	2	5506	0,906	168
3_40.5_6_400	25,35	28,14	0,901	5369	2	5435	0,911	66
9_39.6_2_400	23,26	25,96	0,896	5340	2	5519	0,896	179
9_40.6_1_400	23,67	25,70	0,921	5489	2	5575	0,892	86
9_14.6_6_400	23,73	26,22	0,905	5394	2	5465	0,976	71

Pozn.: vzorek 11.6 obsahuje degenerovaný grafit.

2.3.2.2 Měření na štíhlých tyčích, stanovení počátečního modulu pružnosti

Aby bylo možné vypočítat počáteční modul pružnosti E_0 z hodnot L a Lu naměřených ultrazvukem, je třeba nejprve provést měření na speciálním vzorku ve tvaru štíhlé tyče a určit materiálovou konstantu K . Celý postup určení konstanty i příslušné vztahy pro výpočty jsou uvedeny v kap.1.4.1.

Vzhledem k nedostatku materiálu na výrobu speciálních vzorků nebylo možné stanovit konstanty pro všechny typy zkoušených litin. Určení E_0 pomocí UZ je tedy demonstrováno pouze na vzorcích z izotermicky kalené litiny s vemikulárním grafitem, kde tato možnost ještě nebyla vyzkoušena. Konstanta K byla zjišťována na dvou tyčích s rozdílným TZ – 9C6 310 a 9C6 400. Konstanta by měla vyjít z obou měření téměř shodně (viz veličiny pro určení konstanty) – tzn., že konstantu lze následně použít k výpočtu E_0 i pro více „variant“ TZ daného materiálu. (Pro vzorek v ZS nebo příp. zcela odlišný druh TZ by bylo nutné zjistit konstantu K zvlášť.)

K měření na štíhlých tyčích byl využit UZ defektoskop Starmans DIO 562 a 2 MHz přímá dvouměničová sonda. Měřeno bylo impulsní odrazovou metodou. Naměřené a vypočtené hodnoty jsou shrnuty v tabulkách 2.3.2.2.1 a 2.3.2.2.2. Veličina dE_{OTZ} vyjadřuje rozdíl mezi hodnotou E_0 v základním a izotermicky kaleném stavu. Pro výpočet E_0 v tab. 2.3.2.2.2 se používá konstanta K zaokrouhlená na celé číslo. Výsledná hodnota modulu z výpočtu je v řádu [MPa], v tabulce přepočtena na [GPa] a zaokrouhlená na celé číslo. Hodnota E_0 ZS LVG byla převzata z předchozího výzkumu.

Tab.2.3.2.2.1: Hodnoty naměřené na štíhlých tyčích a výpočtené konstanty K.

Vzorek	Veličina					Konstanta K [N ^{1/2} ·m ⁻¹]
	c _{L0} [m/s]	M [kg]	V [m ³]	r [mm]	L [mm]	
9C6 310	5920	0,418	0,0595	16,8	190,3	K ₁ = 445,989
	Lu [mm]	d [mm]	T [mm]	μ [-]	ρ [kg/m ³]	
	218,66	19,96	14,652017	0,27	7037,84	
9C6 400	c _{L0} [m/s]	M [kg]	V [m ³]	r [mm]	L [mm]	K ₂ =445,416
	5920	0,399	0,0567	16,8	180,1	
	Lu [mm]	d [mm]	T [mm]	μ [-]	ρ [kg/m ³]	
	205,53	20,02	14,743548	0,27	7042,51	

Tab.2.3.2.2.2: Hodnoty počátečního modulu pružnosti E₀ vzorků základní sady LVG.

Vzorek	L	Lu	E ₀	dE _{07Z}
	[mm]	[mm]	[GPa]	[GPa]
ZS LVG	19,29	21,16	168	-
3C2 240	14,50	16,30	157	11
3C1 240	19,19	21,93	152	16
3C6 240	19,05	22,08	149	19
9C2 240	14,25	16,14	154	14
9C1 240	19,10	21,93	150	18
9C6 240	19,24	22,24	148	20
3C2 310	19,04	21,81	151	17
3C1 310	14,97	16,97	154	14
3C6 310	14,92	16,99	153	15
9C2 310	19,02	21,96	149	19
9C1 310	19,05	21,53	155	13
9C6 310	15,05	17,30	150	18
3C2 400	22,19	25,20	154	14
3C1 400	19,22	21,33	161	7
3C6 400	22,11	24,81	157	11
9C2 400	18,44	20,79	156	12
9C1 400	16,70	18,39	163	5
9C6 400	19,80	22,15	158	10

2.3.3 Magnetická měření

2.3.3.1 Měření Hr opakovanou magnetizací pro identifikaci matrice

Na všech vzorcích bylo provedeno měření metodou opakované magnetizace, určené pro identifikaci struktury matrice. Výsledky jsou v kap.2.4.3.1 porovnány s údaji z metalografie a mechanickými vlastnostmi a jednotlivé hodnoty parametru **dHr [A/m]** jsou navázány na příslušné struktury. Postup měření opakovanou magnetizací je popsán v kap.1.4.2.

Měřeno bylo pomocí magnetického strukturoskopu DOMENA B3 v režimu *L*, stupeň magnetizace M3. **Kalibrováno na $H_r = 200$ A/m (270 HB)**, stupeň magnetizace M3 v režimu *T*. Výsledky jsou shrnuty v tabulkách 2.3.3.1.1 – 2.3.3.1.4.

Počáteční hodnoty H_{r1zs} a H_{r2zs} vzorků speciální sady LVG – Heunisch byly převzaty z předchozího výzkumu. Hodnota dH_{rzs} je pak rozdílem mezi 1. a 2. měřením výchozího stavu (H_{r1zs} a H_{r2zs}).

Tab.2.3.3.1.1: Hodnoty naměřené opakovanou magnetizací - základní sada LLG/AGI.

Vzorek	H_{r1} [A/m]	H_{r2} [A/m]	dH_r [A/m]	kalibr [A/m]
ZS LLG	135	123	12	200
3L2 240	341	310	31	199
3L1 240	318	285	33	200
3L6 240	306	272	34	200
9L2 240	383	350	33	200
9L1 240	382	348	34	199
9L6 240	375	340	35	200
3L2 310	296	258	38	199
3L1 310	323	281	42	199
3L6 310	357	314	43	200
9L2 310	358	320	38	200
9L1 310	392	347	45	199
9L6 310	404	356	48	200
3L2 400	344	294	50	200
3L1 400	363	311	52	200
3L6 400	395	339	56	200
9L2 400	411	360	51	199
9L1 400	430	372	58	200
9L6 400	443	383	60	201

Tab.2.3.3.1.2: Hodnoty naměřené opakovanou magnetizací - základní sada LVG/AVGI.

Vzorek	H_{r1} [A/m]	H_{r2} [A/m]	dH_r [A/m]	kalibr [A/m]
ZS LVG	56	47	9	200
3C2 240	314	285	29	200
3C1 240	308	276	32	201
3C6 240	303	270	33	200
9C2 240	330	300	30	200
9C1 240	311	280	31	199
9C6 240	320	286	34	200
3C2 310	281	243	38	199
3C1 310	345	297	48	200
3C6 310	312	267	45	199
9C2 310	299	260	39	199
9C1 310	359	309	50	200
9C6 310	331	285	46	200
3C2 400	345	293	52	200
3C1 400	361	302	59	200
3C6 400	359	305	54	199
9C2 400	366	313	53	200
9C1 400	390	330	60	190
9C6 400	390	335	55	200

Tab.2.3.3.1.3: Hodnoty naměřené opakovanou magnetizací - základní sada LKG/ADI.

Vzorek	Hr ₁	Hr ₂	dHr	kalibr
	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]
ZS LKG	77	66	11	200
3K2 240	313	281	32	200
3K1 240	307	274	33	200
3K6 240	302	268	34	200
9K2 240	331	298	33	200
9K1 240	320	287	33	200
9K6 240	319	284	35	200
3K2 310	312	274	38	200
3K1 310	322	280	42	199
3K6 310	332	284	48	200
9K2 310	311	271	40	200
9K1 310	332	289	43	201
9K6 310	343	293	50	200
3K2 400	336	285	51	200
3K1 400	355	298	57	197
3K6 400	363	304	59	200
9K2 400	355	301	54	201
9K1 400	383	327	56	199
9K6 400	392	332	60	200

Tab.2.3.3.1.4: Hodnoty naměřené opakovanou magnetizací - speciální sada AVGI Heunisch.

Vzorek	Hr ₁	Hr ₂	dHr	kalibr	Hr _{1zs}	Hr _{2zs}	dHr _{zs}
	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]
3_15.5_2_240	312	281	31	200	56	51	5
3_37.5_1_240	303	270	33	200	53	47	6
3_34.5_6_240	300	267	33	200	53	50	3
9_16.6_2_240	322	290	32	199	56	53	3
9_7.6_1_240	312	279	33	199	54	50	4
9_34.6_6_240	321	286	35	200	55	51	4
3_12.5_2_310	308	270	38	199	66	63	3
3_10.5_1_310	313	271	42	200	59	54	5
3_27.5_6_310	343	298	45	201	58	54	4
9_30.6_2_310	320	280	40	200	58	54	4
9_29.6_1_310	328	286	42	199	61	55	6
9_11.6_6_310	389	343	46	200	63	59	4
3_16.5_2_400	346	293	53	199	56	53	3
3_13.5_1_400	364	309	55	200	65	60	5
3_40.5_6_400	368	311	57	200	47	42	5
9_39.6_2_400	377	324	53	199	77	71	6
9_40.6_1_400	391	334	57	200	43	39	4
9_14.6_6_400	396	337	59	200	53	50	3

2.3.3.2 Měření Hr pro detekci a stanovení hloubky oduhličení

Na vybraných vzorcích základních sad AGI, AVGI a ADI s izotermickou výdrží na 310°C bylo provedeno **měření Hr [A/m] postupem pro detekci nežádoucího oduhličení**. Postup a úskalí při měření oduhličení metodou magnetické skvrny byl popsán v kap.1.4.2. K měření byl použit přístroj DOMENA B3 v režimu L, pro měření byl kalibrován na cejchovním kameni s M=200 A/m (270 HB) při magnetizaci M3 v režimu T. Naměřené a dopočtené hodnoty byly porovnány s hodnotami zjištěnými metalograficky (viz tab.2.3.3.2) a byly vytvořeny závislosti pro odečet hloubky oduhličení dle příslušného Hr (kap.2.4.4). Hodnoty hloubky oduhličení v tab.2.3.2.2 jsou hodnotami **celkového** oduhličení. Naměřené hodnoty Hr jsou středními hodnotami z maximálního možného počtu měření (3-5) na neovlivněném povrchu jednotlivých vzorků. Měřené strany: *a* - neoduhličená, *b* - oduhličená. Rozdíl $M3dHr_{12}$ – údaj o mikrostruktuře.

Tab.2.3.3.2: Tabulka naměřených a vypočtených hodnot zbytkové magnetizace, měření pro detekci a stanovení hloubky oduhličení.

Vzorek	Hl. oduhlič. metalografic.	Měřená strana	M3H1	M3H2	M8Hr	Přeměření Kalibru	M3dH _{ab1}	M3dH _{ab2}	M8dH _{ab}	M3
	[μm]		1.měř	2.měř	[A/m]		1. měř.	2. měř.		dH ₁₂
			[A/m]	[A/m]	[A/m]		[A/m]	[A/m]		[A/m]
3L2 310	429	a	296	258	541	199	32	14	10	38
		b	264	244	531					20
3L1 310	432	a	323	281	550	198	34	15	11	42
		b	289	266	539					23
3L6 310	425	a	357	314	560	200	30	15	11	43
		b	327	299	549					26
9L2 310	509	a	358	320	570	202	42	19	12	38
		b	316	301	558					15
9L1 310	501	a	392	347	565	199	38	19	12	45
		b	354	328	553					24
9L6 310	504	a	404	356	576	200	40	20	13	48
		b	364	336	563					26
3C2 310	321	a	281	243	491	199	24	11	9	38
		b	257	232	482					25
3C1 310	314	a	345	297	515	200	22	10	8	48
		b	323	287	507					36
3C6 310	339	a	312	267	508	200	27	13	10	45
		b	285	254	498					34
9C2 310	397	a	299	260	504	196	38	13	9	39
		b	261	247	495					22
9C1 310	390	a	359	309	522	199	32	13	9	50
		b	327	296	513					35
9C6 310	449	a	331	285	514	200	44	17	11	46
		b	287	268	503					29
3K2 310	268	a	312	274	486	200	24	9	7	38
		b	288	265	479					27
3K1 310	254	a	322	280	501	198	20	8	7	42
		b	302	272	494					30
3K6 310	254	a	332	284	505	200	20	9	7	48
		b	312	275	498					37
9K2 310	315	a	311	271	492	200	28	11	5	40
		b	283	260	487					25
9K1 310	324	a	332	289	504	201	32	13	9	43
		b	300	276	495					28
9K6 310	306	a	343	293	510	200	30	12	8	50
		b	313	281	502					36

Pozn.: strana a = neoduhličená, strana b = oduhličená.

2.3.3.3 Měření Hr pro stanovení ustálené hodnoty

Protože při měření z panenského stavu (od prvotní magnetizace) se hodnota H_r ustálí až po 4-6 měřeních, bylo po měření opakovanou magnetizací na stejném místě provedeno ještě další měření pro získání tzv. **ustálené hodnoty H_{r_i}** , se kterou je dále operováno při porovnávání s mechanickými vlastnostmi a při dosazování do výpočtů. Měřeno bylo pomocí magnetického strukturoskopu DOMENA B3 v režimu LL při stupni magnetizace M3. Kalibrace na $M = 200 \text{ A/m}$ (270 HB), stupeň magnetizace M3 v režimu T. H_{r_i} je poslední hodnotou z 5 po sobě následujících měření v jednom bodě. Po každé pěti měření byl znovu přeměřen kalibr, aby se zaznamenaly případné odchylky měření. Výsledky jsou uvedeny v tab.2.3.3.3.1 – 2.3.3.3.4.

Tab.2.3.3.3.1: Měření ustálené hodnoty zbytkové magnetizace - základní sada LLG/AGI.

Vzorek	H _{r1}	H _{r2}	H _{r3}	H _{r4}	H _{r5}	H _r	kalibr
	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]
ZS LLG	123	123	120	120	121	121	200
3L2 240	341	310	308	308	308	308	200
3L1 240	318	285	285	284	284	284	201
3L6 240	306	272	270	269	270	270	201
9L2 240	383	350	350	349	349	349	200
9L1 240	382	348	347	346	346	346	199
9L6 240	375	340	340	339	340	340	200
3L2 310	296	258	257	256	256	256	199
3L1 310	323	281	279	279	278	278	200
3L6 310	357	314	314	314	313	313	200
9L2 310	358	320	320	318	318	318	200
9L1 310	392	347	345	345	345	345	199
9L6 310	404	356	355	354	354	354	200
3L2 400	344	294	294	292	292	292	201
3L1 400	363	311	310	308	308	308	200
3L6 400	395	339	338	338	337	337	200
9L2 400	411	360	360	360	359	359	199
9L1 400	430	372	370	370	369	369	200
9L6 400	443	383	381	381	381	381	200

Tab.2.3.3.3.2: Měření ustálené hodnoty zbytkové magnetizace - základní sada LVG/AVGI.

Vzorek	H _{r1}	H _{r2}	H _{r3}	H _{r4}	H _{r5}	H _r	kalibr
	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]
ZS LVG	46	47	45	44	44	65	200
3C2 240	314	285	284	283	283	283	200
3C1 240	308	276	275	275	275	275	201
3C6 240	303	270	270	269	268	268	201
9C2 240	330	300	298	297	297	297	200
9C1 240	311	280	280	278	279	279	199
9C6 240	320	286	285	284	284	284	200
3C2 310	281	243	242	242	242	242	199
3C1 310	345	297	297	295	295	295	200
3C6 310	312	267	265	265	264	264	198
9C2 310	299	260	258	258	257	257	199
9C1 310	359	309	308	307	307	307	200
9C6 310	331	285	284	283	283	283	200
3C2 400	345	293	292	291	291	291	201
3C1 400	361	302	300	299	299	299	200
3C6 400	359	305	304	304	303	303	199
9C2 400	366	313	313	312	312	312	200
9C1 400	390	330	328	327	328	328	200
9C6 400	390	335	335	333	333	333	200

Tab.2.3.3.3.3: Měření ustálené hodnoty zbytkové magnetizace – základní sada LKG/ADI.

Vzorek	Hr ₁	Hr ₂	Hr ₃	Hr ₄	Hr ₅	Hr _i	kalibr
	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]
ZS LKG	66	66	63	66	65	66	200
3K2 240	313	281	280	280	280	280	200
3K1 240	307	274	272	273	272	272	201
3K6 240	302	268	267	266	266	266	200
9K2 240	331	298	297	296	296	296	200
9K1 240	320	287	286	286	286	286	200
9K6 240	319	284	283	281	281	281	200
3K2 310	312	274	272	272	271	271	199
3K1 310	322	280	280	278	279	279	200
3K6 310	332	284	284	283	283	283	200
9K2 310	311	271	270	268	268	268	200
9K1 310	332	289	289	288	288	288	201
9K6 310	343	293	292	291	291	291	200
3K2 400	336	285	284	283	282	282	200
3K1 400	355	298	295	296	295	295	199
3K6 400	363	304	304	303	303	303	200
9K2 400	355	301	300	298	298	298	200
9K1 400	383	327	325	326	325	325	200
9K6 400	392	332	330	330	329	329	200

Tab.2.3.3.3.4: Měření ustálené hodnoty zbytkové magnetizace - speciální sada AVGI - Heunisch.

Vzorek	Hr ₁	Hr ₂	Hr ₃	Hr ₄	Hr ₅	Hr _i	kalibr
	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]	[A/m]
3_15.5_2_240	312	281	280	279	278	278	200
3_37.5_1_240	303	270	270	269	270	270	201
3_34.5_6_240	300	267	267	266	265	265	200
9_16.6_2_240	322	290	288	287	288	288	200
9_7.6_1_240	312	279	278	277	277	277	199
9_34.6_6_240	321	286	285	285	285	285	200
3_12.5_2_310	308	270	268	267	267	267	199
3_10.5_1_310	313	271	270	269	269	269	200
3_27.5_6_310	343	298	298	297	296	296	201
9_30.6_2_310	320	280	280	278	278	278	200
9_29.6_1_310	328	286	285	285	284	284	200
9_11.6_6_310	389	343	341	342	342	342	200
3_16.5_2_400	346	293	291	291	290	290	199
3_13.5_1_400	364	309	308	307	307	307	200
3_40.5_6_400	368	311	310	309	309	309	200
9_39.6_2_400	377	324	322	322	322	322	199
9_40.6_1_400	391	334	333	332	332	332	200
9_14.6_6_400	396	337	336	337	337	337	200